

DE ZWITSERSE WITTE HERDER

EEN GEZONDE TOEKOMST

Sporthond

Werkhond

INHOUD

PLAN VAN AANPAK VOOR EEN GEZONDE TOEKOMST

• INLEIDING	3
• RASPROFIEL	4
- <i>Historische samenvatting</i>	
• FOKDOEL	5
- <i>Rasverenigingen</i>	
• PROBLEEMSTELLING	5
- <i>FCI circulaire 77/2007</i>	
- <i>Populatie</i>	
• GEZONDHEID	7
- <i>Aandoeningen</i>	
- <i>Status</i>	
- <i>Extra noot</i>	
• PLAN VAN AANPAK	8
- <i>Algemeen</i>	
- <i>Maatregelen</i>	
• HOOFDSTUK 1 <i>Bestaande populatie</i>	8
• HOOFDSTUK 2 <i>Bijlage registratie</i>	9
• HOOFDSTUK 3 <i>Aankeuringen</i>	10
- <i>Uitvoering</i>	
• HOOFDSTUK 4 <i>Outcross</i>	12
- <i>Uitvoering</i>	
• ALGEMENE AGENDA	18
• SLOTWOORD	19

INLEIDING

De Zwitserse Witte Herder is een hond die alles in zich heeft om op slag verliefd op te worden! Eén blik is vaak al voldoende om doordrongen te worden van hun vriendelijke persoonlijkheid, hun knappe verschijning en opgeruimde levendigheid. Het hebben van plezier dragen ze graag uit, een karaktereigenschap waarmee ze hun baasjes uitnodigen om ook actief met ze bezig te zijn. Want naast lief, leuk en gezellig blijven het slimme Herdershonden die zowel lichamelijk als geestelijk van een uitdaging houden. Dat maakt ze erg geschikt voor verschillende takken van hondensport zoals gehoorzaamheid, behendigheid, flyball, speuren en allerlei variaties daarvan. Ook zien we dat de Zwitserse Witte Herder steeds vaker wordt ingezet als reddingshond, hulphond, blindengeleidehond, therapiehond of alarmhond. Maar bovenal is de Zwitserse Witte Herder een hond die zijn mand graag bij zijn familie in huis heeft staan, van knuffelen en wandelen houdt en vaak te porren is voor een spelletje. Kortom, de Zwitserse Witte Herder is een humoristische hond die kracht uitstraalt, atletisch beweegt en hoge ogen gooit als vriendelijke familiehond met een aanleg om goed overweg te kunnen met kinderen en die u vaak versteld zal doen staan van hun sportieve prestaties.

Des te zorgelijker is het te moeten concluderen dat de Zwitserse Witte Herder thans in een situatie verkeert waar bijsturing van de fokkerij noodzakelijk is om het ras in de toekomst gezond te houden. De mate van verwantschap zal anders in de nabije toekomst voor problemen zorgen.

Na een gesprek met de rasverenigingen ZWHVN, NVBBS en RZWH, ten kantore van de Raad van Beheer in september 2013 is deze bevinding kenbaar gemaakt aan het bestuur van de Raad van Beheer naar aanleiding van het voornemen van de Raad van Beheer het FCI circulair 77/2007 letterlijk te gaan opvolgen. De rasverenigingen hebben daaropvolgend het verzoek ontvangen om in een Plan van Aanpak de huidige situatie en de toekomstige perspectieven te schetsen naast het opperen van mogelijkheden om de problemen af te wenden. Dit verzoek heeft geresulteerd in het Plan van Aanpak dat nu voor u ligt.

De rasverenigingen zijn zich ervan bewust dat de georganiseerde kynologie in Nederland gebonden is aan regels. Regels die op gespannen voet kunnen staan met een ingrijpende bijsturing van de fokkerij. De werking van de bijlagen van het NHSB biedt ruime mogelijkheden tot bijsturing conform de FCI Standing Orders, hoofdstuk 8, paragraaf 7 en Artikel III.7 van het Kynologisch reglement.

Wij vragen de Raad van Beheer om ondersteuning bij het complementeren en de uitvoering van dit Plan van Aanpak. Dit plan bevat de visie van de ZWHVN, NVBBS en de RZWH en hoe de verenigingen de toekomst van ons geliefde ras zeker wil stellen: een gezonde toekomst!

Graag hadden wij in dit Plan van Aanpak geverifieerde analyses gebaseerd op concrete cijfers willen presenteren. Helaas ontbreekt het de rasverenigingen aan de mogelijkheden daartoe en hebben we recent een verzoek gedaan bij de Raad van Beheer ons ras voorrang te verlenen bij het 'project inteelt en verwantschap' om de door de rasverenigingen geconstateerde zorgelijke situatie te bevestigen.

Namens de rasverenigingen,

Zwitserse Witte Herder Vereniging Nederland

Voorzitter, B. de Kramer
Secretaris, C. Regeer

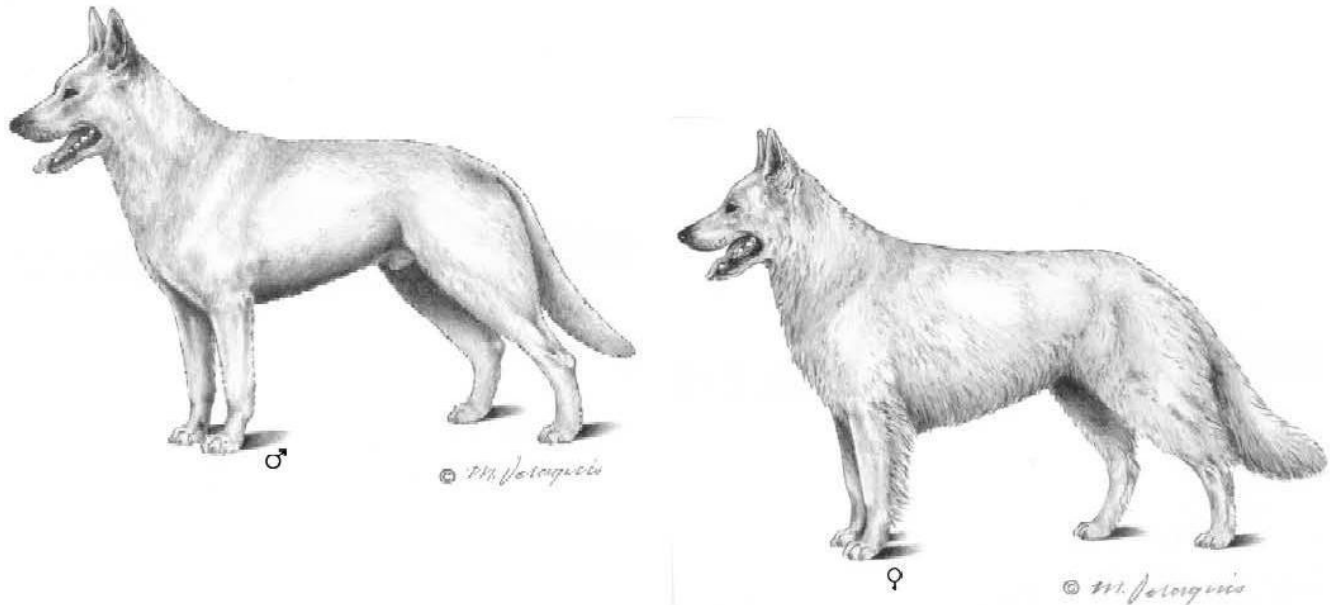
Nederlandse Vereniging Berger Blanc Suisse

Voorzitter, A. ter Hoeve
Secretaris, M. van Boxtel

Rasclub voor Zwitserse Witte Herders

Voorzitter, Y.M. Philippi
Secretaris, C. van der Sijs

RASPROFIEL

De Zwitserse Witte Herder is een krachtige, goed gespierde, middelgrote, stokharige of langstokharige Herdershond met staande oren, een dubbele vacht, gestrekt van verschijning, met middelkrachtig beendergestel en een elegante, harmonieuze belijning.

Het temperament van de Zwitserse Witte Herder is levendig en evenwichtig, houdt van actie, is oplettend met een goede aanleg om getraind te kunnen worden. Vriendelijk en iets behoedzaam/bescheiden. De Zwitserse Witte Herder heeft een groot sociaal aanpassingsvermogen en is sterk aanhankelijk aan zijn baas. Nooit bang of agressief zonder bedreiging of uitdaging. Een vreugdevolle en gemakkelijk te leiden werk- en sport hond met een allround aanleg op allerlei gebied.

Door de hoge mate van sociaal aanpassingsvermogen is de Zwitserse Witte Herder in staat te integreren in allerlei soorten van sociale gebeurtenissen en situaties.

Historische samenvatting

Officiële versie: In de Verenigde Staten van Amerika en Canada werden Witte Herders langzamerhand geaccepteerd als een apart ras. De eerste exemplaren van dit ras werden begin jaren 70 geïmporteerd in Zwitserland. De Amerikaanse reu "Lobo" werd op 5 maart 1966 geboren en deze reu mag beschouwd worden als de stamvader van het ras in Zwitserland. De afstammelingen van deze reu, die geregistreerd werden in het Zwitsers Honden Stam Boek (LOS) en andere, vanuit de USA en Canada geïmporteerde honden, vermengden zich langzamerhand. Op dat moment is er een groot bestand aan zuiver gefokte exemplaren, verdeeld over verscheidene generaties Witte Herders in geheel Europa.

Originele versie: In de Verenigde Staten van Amerika en Canada werden de Witte Herders officieel geregistreerd als Duitse Herdershonden in de kleur wit. De eerste exemplaren van dit ras werden begin jaren 70 geïmporteerd in Zwitserland. De Amerikaanse reu "Lobo White Burch" werd op 5 maart 1966 geboren als AKC geregistreerde Duitse Witte Herder en deze reu mag beschouwd worden als de stamvader van het ras Zwitserse Witte Herder in Zwitserland. De afstammelingen van deze reu, waaronder de nakomelingen met de Engelse, Duitse Witte Herder teef "White Lilac of Blinkbonny" werden in het Zwitserse Hondenstamboek geregistreerd als (de latere Zwitserse) Witte Herder. Vanuit de USA en Canada geïmporteerde Duitse Witte Herdershonden met een AKC of CKC registratie als zodanig, vermengden zich langzamerhand met de in Zwitserland geregistreerde - van origine Duitse Witte - Herdershonden. Uit enkele van deze honden wordt een groot bestand nakomelingen geregistreerd als zuiver gefokte (Zwitserse) Witte Herders verdeeld over verscheidene generaties Witte Herders in geheel Europa.

In 1989 wordt de Zwitserse vereniging opgericht, de 'Gesellschaft Weisse Schäferhunde Schweiz' (GWS). In 1991 wordt deze vereniging opgenomen in de Zwitserse Kennel Club (SKG). De honden worden nu door de SKG geregistreerd in een speciaal register en worden tevens toegelaten op alle nationale shows en in alle takken van hondensport. Dit is de eerste stap op weg naar een erkenning door de Fédération Cynologique Internationale (FCI).

In navolging van Zwitserland besluit de Raad van Beheer in 1993 de Witte Herder op te nemen in een Voorlopig Register. In 1999 wordt de Witte Herder onder deze naam nationaal erkend en mag weer verschijnen op alle tentoonstellingen. In 2002 volgt de voorlopige FCI erkenning per 01-01-2003 waarna op 4 juli 2011 de definitieve erkenning door de FCI een feit is.

FOKDOEL

De verenigingen hebben als doel het in stand houden en waar nodig verbeteren van het ras de Zwitserse Witte Herder. Door middel van een Verenigingsfokreglement (VFR), openheid, samenwerking en het uitwisselen van ervaring en informatie wordt er naar gestreefd de vitaliteit in stand te houden en het bewaken en bevorderen van de gezondheid te waarborgen.

Rasverenigingen

Op dit moment zijn er drie rasverenigingen die de belangen van de Zwitserse Witte Herder in Nederland behartigen, te weten de Zwitserse Witte Herder Vereniging Nederland (ZWHVN), de Nederlandse Vereniging Berger Blanc Suisse (NVBBS) en de Rasclub voor Zwitserse Witte Herders (RZWH).

Elke rasvereniging heeft een eigen identiteit en visie echter allen met als gemeenschappelijk doel: het in stand houden en waar nodig het verbeteren van het ras. De manier waarop elke vereniging dit doel denkt te bereiken verschilt van elkaar en maakt deel uit van de eigen identiteit.

De ene vereniging hanteert een strak fokbeleid en dwingt hiermee een verantwoorde fokkerij af terwijl de andere vereniging de aangesloten fokkers wijst op hun eigen verantwoordelijkheid om een bewustzijn te creëren waarbij het laten uitvoeren van een groot aantal gezondheidstesten en de daaruit voortvloeiende meer verantwoorde fokcombinaties een vanzelfsprekendheid wordt.

Beide methoden werpen hun vruchten af en dekken zo goed als de hele georganiseerde fokkerij van Zwitserse Witte Herders in Nederland doordat de meeste fokkers aansluiting vinden bij het gedachtegoed van één van de drie verenigingen. Dat sterkt ons in onze mening dat de rasverenigingen goed bezig zijn met betrekking tot het gestelde fokdoel.

PROBLEEMSTELLING

De drie rasverenigingen vinden elkaar volledig in de grote zorg die het baart de populatie in de toekomst gezond te houden, ondanks alle goede doelstellingen, gezien de smalle fokbasis en verwantschap waarmee het ras de Zwitserse Witte Herder te kampen heeft. De 8 bloedlijnen* die aan de basis staan van het ras en tot officiële erkenning van het ras hebben geleid waren deels al aan elkaar verwant wat uiteraard niet verwonderlijk is gezien het beperkte aantal fokhonden in de beginperiode. De relatief korte historie van ons ras en de eveneens relatief vroege -voorlopige- erkenning zijn van invloed op de zorgelijke situatie die wij voor ons ras voorzien in de nabije toekomst.

FCI circulaire 77/2007*

Op 21 juni 2007 heeft de FCI een circulaire uitgegeven waarin aangegeven is dat de FCI de zorgen deelt die de SKG op dat tijdstip kenbaar gemaakt heeft, citaat: "We share their concern and observe that even after the recognition of the **White Swiss Shepherd Dog (WSSD, standard 347) on 01.01.2003** (date of the official recognition), matings with non-purebred subjects (3 generations) from this breed continue to take place..."

Gevolgd door een aantal regels waaraan voldaan dient te worden voor een hond in een FCI hondenstamboek mag worden opgenomen.

Letterlijk genomen telde de populatie ten tijde van de uitgifte van dit circulaire geen honden met 3 generaties geregistreerde en dus geverifieerde 'purebred subjects'. Het ras was op dat moment slechts 4 jaar -voorlopig- erkend.

Gezien de onmogelijkheid om het circulaire letterlijk te volgen werd het ras lange tijd als een ras in opbouw gezien, deels voor en deels na de voorlopige erkenning, wat resulteerde in het volgen van een individuele koers van de verschillende kennelclubs aangesloten bij de FCI waarbij stamboeken open bleven voor Witte Herder exemplaren om middels een aankeuring in een (bijlage) hondenstamboek te komen mede mogelijk gemaakt door Art. 8.4 FCI Standing Orders.

Ook in Nederland is de mogelijkheid tot aankeuren lange tijd aanwezig geweest.

Recent heeft de FCI een hernieuwd circulaire 32/2013 uitgegeven waarin de partners nogmaals gewezen zijn op het circulaire 77/2007 en de daarin opgenomen regels voor registratie.

Het letterlijk volgen van het circulaire 77/2007 houdt anno 2015 in dat nakomelingen van een deel van de huidige fokpopulatie in NL geen registratie meer zal krijgen.

Gezien de situatie waar de Zwitserse Witte Herder op afstevent zou dit een negatief effect hebben bij het terugdringen van de verwantschap van de fokhonden en dus een negatief effect op de gezondheid van de totale populatie.

Conclusie is dat het letterlijk volgen effectief niet in het belang is van het ras en daarmee niet alleen in strijd is met het doel van de verenigingen maar ook met het doel dat de Raad van Beheer zich heeft gesteld zoals beschreven in Art. 2.1.c van de statuten van de Raad van Beheer:

de bevordering van de gezondheid en het welzijn van honden en hondenpopulaties;

Het strikt handhaven van circulaire 77/2007 zal onvermijdelijk resulteren in een nog snellere krimp van de genenpool. Het onvermijdelijke resultaat van een krimpende genenpool is een in het algemeen hoog inteeltpercentage. Inherent aan een hoog inteeltpercentage is dat de genetische diversiteit binnen de gesloten populatie afneemt. Wetenschappelijk onderzoek* heeft aangetoond dat hierdoor erfelijke gebreken binnen de raspopulaties toenemen.

* <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:692880/FULLTEXT01.pdf>

* http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/392/503/RUG01-001392503_2010_0001_AC.pdf

Populatie

Op peildatum 1 januari 2014 bestaat de Zwitserse Witte Herder fokpopulatie, aangesloten bij de erkende rasverenigingen, uit ca. 150 fokteven en 70 dekreuen. De kwantiteit en de daarbij verwachte verscheidenheid in de diverse stambomen lijkt enorm maar dit is slechts schijn. Veel van deze honden zijn verwant of directe afstammelingen van elkaar.

Als voorbeeld hebben we de verwantschap van de dekreuen onder de loep genomen. We hebben de stambomen van 53 dekreuen (alle reuen die per 1 maart 2014 op de dekreuenlijsten van de rasverenigingen waren aangemeld) naast elkaar gelegd waarbij we -slechts- 3 generaties hebben genomen voor de berekening van de verwantschap. Van de 53 reuen zijn 23 reuen terug te voeren op 1 enkele reu (reu nr 1 te noemen). Op de bloedlijn van de overige 30 reuen zijn er 12 terug te voeren naar een andere niet verwante reu waarbij reu nr 1 ook nog eens 7 keer voorkomt. Dit zijn

geen excessen, op de bloedlijnen van de overige reuen zijn eveneens andere -niet verwante- voorouders die 5, 6, 7 keer voorkomen.

Met deze berekening wordt pijnlijk duidelijk dat het ras te kampen heeft met een grote mate van verwantschap op 3 generaties en een geringe diversiteit. Concluderend moeten we stellen dat het ras zich in de gevarenzone bevindt waarbij gevreesd moet worden voor de toekomst van de populatie indien niet ingegrepen wordt en nieuwe input van bloedlijnen mogelijk gemaakt wordt.

GEZONDHEID

De Zwitserse Witte Herder heeft momenteel met een aantal genetische aandoeningen, in meer of mindere mate, te maken. Met de ontwikkeling van verschillende genetische DNA testen kunnen een aantal aandoeningen op korte termijn worden geëlimineerd. Echter voor het merendeel van de aandoeningen zijn voorsnog geen DNA testen voorhanden. Gezien de boven geschetste verwantschap moet als uitgangspunt worden genomen dat indien uitsluitend met het voorhanden zijnde genetisch materiaal zal worden doorgefokt, dit voor de toekomst een populatie met een te geringe diversiteit zal geven wat onherroepelijk zijn weerslag zal hebben op de gezondheid van het ras door het groeiend aantal dragers snel gevolgd door een groeiend aantal lijders.

Aandoeningen

Genetische aandoeningen die constante waakzaamheid behoeven zijn Heupdysplasie, Elleboogdysplasie, MDR1 gendefect en recent duidelijk geworden: Degeneratieve Myelopathie. Een ander aandachtspunt is Megaoesophagus waarmee lijnen belast zijn echter door de onbekende en grillige vererving moeilijk in te dammen.

Incidenteel, echter in toenemende mate voorkomend zijn doofheid, oogafwijkingen, hartafwijkingen, periaanaal fistels, allergieën, rugproblemen, epilepsie en pancreas insufficiëntie.

Status

De afwijkingen met een recessieve vererving zijn inmiddels teruggedrongen door een gericht fokbeleid van de rasverenigingen waarbij geen combinaties mogen worden gemaakt waaruit lijders kunnen worden geboren en de stimulatie d.m.v. selectie zoveel mogelijk vrije honden in te zetten voor de toekomstige fokkerij. Een voorbeeld hiervan is het MDR1 gendefect.

Recent is er een DNA test beschikbaar gekomen voor Degeneratieve Myelopathie en omdat de vererving bekend is wordt deze afwijking op dezelfde wijze teruggedrongen.

Anders is het geval met HD, ED en andere aandoeningen waarvan de manier van vererving niet bekend is of deze zodanig gecompliceerd – polygenetisch - is dat het terugdringen minder eenvoudig ligt ondanks screening op deze afwijkingen en beperking en fokuitsluiting van lijders. De beperkte -niet verwante- bloedlijnen die daarbij ter beschikking staan maken het er niet eenvoudiger op. Vooral bij het terugdringen van deze aandoeningen is naast constante screening voldoende diversiteit van essentieel belang.

Gezien de grote verwantschap van de fokhonden is de kans aanzienlijk dat niet alleen de rasgebonden afwijkingen zullen toenemen echter ook de incidentele afwijkingen een vlucht zullen nemen. De eerste indicaties daarvoor zijn inmiddels door de rasverenigingen waargenomen. Om dit in voldoende mate het hoofd te kunnen bieden is verbreding van de genetische genenpool zeer wenselijk, zo niet noodzakelijk.

PLAN VAN AANPAK

Algemeen

Ondanks de individuele identiteit van de verschillende rasverenigingen en de eigen koers die zij varen zijn de rasverenigingen gezien de situatieschets gezamenlijk van mening dat er actie ondernomen moet worden ter bescherming van de populatie in Nederland én daarbuiten. Het volgen van het door de FCI uitgegeven circulaire 77/2007 zou daarbij beperkend werken. Letterlijk genomen zouden zelfs honden die geen drie generaties geregistreerde **Zwitserse Witte Herders** op de stamboom kunnen overleggen niet mogen worden opgenomen in een stamboek, wat de werking van de NHSB bijlagen overbodig zou maken.

Maatregelen

De maatregelen die door de rasverenigingen getroffen zijn om de verwantschap te verminderen lopen sterk uiteen. Van beperking van de inzet van fokhonden tot versoepeling van de toelatingseisen om de fokdrempel te verlagen in een poging de populatie zo breed en divers mogelijk te houden c.q. te maken met hetzelfde doel: beperking van verwantschap en de daarmee samenhangende gezondheidsproblemen. Concrete voorbeelden hiervan zijn terug te vinden in de verschillende fokreglementen* met als uitgelicht voorbeeld, beperking van het aantal dekkingen of getroffen maatregelen als erkenning van de dekruen van de verschillende rasverenigingen onderling zodat de fokpopulatie niet verder ingekaderd wordt naast een maximum aan het aantal herhaalcombinaties en regels waaraan de maximale verwantschap van de ouderdieren moet voldoen.

Tevens wordt er gestreefd naar het stimuleren van de leden tot het aankopen van bloedlijnen uit andere landen dan wel werelddelen. Gezien het feit dat slechts een gering aantal fokkers daadwerkelijk overgaat tot het importeren van niet verwante bloedlijnen moeten de rasverenigingen helaas concluderen dat de run op dit beperkte aantal honden c.q. onbekendere bloedlijnen zodanig is dat het slechts een korte impuls geeft maar op de lange termijn geen constructieve werking heeft op de onderlinge verwantschap.

Een effectieve oplossing zou zijn de mogelijkheden tot het toevoegen van een aanzienlijk grotere aanwas aan de bestaande populatie, te verruimen.

Om de gezondheid van het ras ook in de toekomst te waarborgen hebben de rasverenigingen een aantal voorstellen uitgewerkt waarbij de verwachting is dat elk hoofdstuk separaat een gunstig effect teweeg zal brengen en cumulatief een nog gunstigere werking te verwachten is.

HOOFDSTUK 1 Bestaande populatie

Indien het circulaire 77/2007 letterlijk gevolgd wordt en er geen nakomelingen meer geregistreerd mogen worden als Zwitserse Witte Herders indien de stamboom geen 3 generaties geregistreerde Zwitserse Witte Herders kan overleggen zal een belangrijk deel van de huidige populatie verloren gaan. Gezien de situatie waarin het ras zich bevindt zou zo'n besluit zeer onverstandig zijn en niet zonder nadelige consequenties blijven.

Het voorstel dat de rasverenigingen aan de Raad van Beheer wil voorleggen is gebaseerd op het veilig stellen van de huidige Nederlandse fokpopulatie:

- FCI stambomen zoals die nationaal zijn toegekend handhaven, ook indien een stamboom geen 3 generaties geregistreerde Zwitserse Witte Herders kan aantonen,
- Voor nakomelingen geboren uit deze honden gebruik maken van de werking van de NHSB Bijlagen.

Toelichting: *Op 20 mei 2014 is er tijdens de bespreking ten kantore van de Raad van Beheer te Amsterdam de mondelinge toezegging gedaan aan de 3 rasverenigingen dat de huidige Nederlandse populatie niet uitgesloten zou worden voor registratie van nakomelingen ongeacht of hun afstamming voldoet aan het FCI circulaire. Deze toezegging is vastgelegd in hoofdstuk 1.*

Het (deels) uitsluiten van de huidige Nederlandse populatie is bovendien strijdig met het statutaire doel van de Raad van Beheer dat omschreven is in artikel 2.1.c statuten: de bevordering van de gezondheid en het welzijn van honden en hondenpopulaties.

Als bijlage een overzicht met fokhonden met aanduiding van de NHSB Bijlage waarin zij zijn geregistreerd. Met name de nakomelingen van de honden met een G-0 registratie worden getroffen bij handhaving van het FCI circulaire gezien het feit dat zij zullen worden geregistreerd in de NHSB Bijlage G-1 en daarmee niet aantoonbaar 3 generaties Zwitserse Witte Herder kunnen nawijzen. Complicerende factor zal worden dat een deel van deze G-0 honden voortkomen uit honden met een VR (Voorlopige Registratie) waardoor ondanks een G-1 registratie voor nakomelingen toch voldaan wordt aan de 3 generatie regel.

HOOFDSTUK 2 Bijlage registratie import honden

Ondanks het bovengenoemde circulaire is het in een groot aantal, bij de FCI aangesloten, landen mogelijk middels aankeuringen voor het ras nieuwe, dan wel minder bekende, bloedlijnen te laten opnemen in het stamboek van desbetreffend land. Veelal krijgen deze honden een bijlage registratie en een zgn. lege stamboom als eerste hond van een nieuwe generatie. Aankopen van deze honden of het aankopen van nakomelingen van deze honden, was tot nu toe voor Nederlandse fokkers één van de weinige mogelijkheden om zich in te zetten voor verbreding van de Nederlandse genenpool. Deze honden zouden bij het opvolgen van het circulaire door de Raad van Beheer niet meer in aanmerking komen voor een (her)registratie in de Bijlage van het NHSB indien zij zich zou beroepen op Art. 8.5 van de FCI Standing Orders. Het uitsluiten van deze honden zou een enorme inkadering betekenen voor de Nederlandse genenpool.

Het voorstel dat de rasverenigingen aan de Raad van Beheer wil voorleggen is gebaseerd op het toepassen van FCI Standing Orders, hoofdstuk 8, paragraaf 7:

- *Importhonden met een FCI exportpedigree als Zwitserse Witte Herder zonder toetsing accepteren en inschrijven in een Bijlage van het NHSB, ongeacht de deels niet geverifieerde dan wel lege afstamming van deze honden,*
- *Voor nakomelingen geboren uit deze honden gebruik maken van de werking van de Bijlagen indien deze niet in aanmerking komen voor registratie in het NHSB,*
- *Opname in het NHSB hoofdstamboek volgt indien 4 generaties geregistreerde Zwitserse Witte Herders kunnen worden overlegd.*

Toelichting: *FCI Standing Orders hoofdstuk 8*

Paragraaf 5- deel 2

"In addition, the members and contract partners are not obliged to automatically register or re-register an imported dog in their studbook if they consider the pedigree to have been prepared incorrect."

Paragraaf 7

"Pedigrees have official validity for the FCI members and contract partners."

Praktisch vertaald is het gebruikelijk dat leden en contract partners elkaars stambomen erkennen en accepteren. Echter zijn zij dit niet verplicht indien men vaststelt dat de stamboom onterecht is toegekend.

Voor de Raad van Beheer bestaat dus de mogelijkheid een buitenlandse FCI exportpedigree in het NHSB in te schrijven zonder verder toetsing aan het FCI circulaire, zich beroepend op de FCI Standing Orders, hoofdstuk 8, paragraaf 7 ondanks dat (her)registratie van deze stambomen geen verplichting is. Er zijn geen regels vastgelegd dat een kennelclub de verplichting heeft een buitenlandse stamboom op correctheid te toetsen.

Ook andere lidstaten kennen net als de Raad van Beheer reglementaire mogelijkheden die aankeuringen toestaan. Het zou van weinig respect voor de kundigheid en expertise van andere lidstaten getuigen indien de Bijlage (G-0) stambomen die zij toekennen aan honden die middels een aankeuring een registratie hebben gekregen niet te accepteren uitsluitend op grond van het niet voldoen aan het FCI circulaire, dit geldt uiteraard eveneens voor de Bijlage G-1 honden.

Gezien de situatie waar de Zwitserse Witte Herder populatie op afstevent zou de prevalentie van paragraaf 7 boven paragraaf 5 een verstandig en verdedigbaar besluit zijn.

HOOFDSTUK 3 Aankeuringen

In de voorafgaande periode bestond de mogelijkheid tot aankeuren van honden als Zwitserse Witte Herder in een aanzienlijk aantal bij de FCI aangesloten landen*.

In o.a. de landen België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Denemarken, Tsjechië, Polen, Zweden, Brazilië, Chili, zijn (her)registraties al dan niet onder bepaalde voorwaarden nog steeds mogelijk.

Gezien deze situatie zouden de Nederlandse rasverenigingen in navolging daarvan het prefereren zelf hierbij de regie te voeren voor de populatie in Nederland door middel van aankeuringen in Nederland.

Deze aankeuringen zouden er als volgt uit moeten zien;

Uitvoering

Welke honden komen in aanmerking?

- Lookalikes die in geen enkele stamboekhouding zijn geregistreerd (stamboomloze hond),
- De hond dient minimaal 12 maanden oud te zijn.

Procedure

- Zowel honden van leden van de ZWHVN, NVBBS en RZWH alsook honden van niet-leden van voornoemde rasverenigingen kunnen aangekeurd worden,
- Middels een aanvraagformulier kan een verzoek tot aankeuring ingediend worden bij een nog te vormen selectiecommissie waarin elke rasvereniging evenredig vertegenwoordigd wordt, aangevuld door twee leden van de Raad van Beheer; zij hebben onder meer als taak het bewaken van de procedures en het voorkomen van rasblindheid,
- Uitsluitend na schriftelijke toestemming van de selectiecommissie mag de hond worden voorgebracht op een aankeuring,
- Een aankeuring wordt georganiseerd door de rasverenigingen gezamenlijk onder auspiciën van de Raad van Beheer, waarbij daaruit voortkomende kosten zullen worden gedragen door de aanvrager(s),

- Het aantal aankeuringen zal minimaal 2 x per jaar bedragen mits honden hiervoor zijn aangemeld,
- Een aankeuring geschiedt door 2 keurmeesters uit de aankeuringscommissie die bestaat uit 4 ervaren keurmeesters van het ras Zwitserse Witte Herder.
- De Raad van Beheer zal de bevinding van de keurmeesters overnemen en na een positief advies overgaan tot uitgifte van een NHSB Bijl. G-0 stamboom;
  - Indien het een hond betreft waarvan de afstamming bekend is, dit ter beoordeling van de selectiecommissie, zullen de voorouders vermeld worden op de stamboom waarbij de opmerking 'niet geverifieerd' zal worden toegevoegd,
  - Indien het een hond betreft waarvan de voorouders niet bekend zijn zal de stamboom geen voorouders vermelden, maar zal de vermelding 'niet geverifieerd' op de stamboom staan.
- Een hond die na het verkrijgen van een Bijlage 0 registratie middels een aankeuring, ingezet wordt voor fokdoeleinden zal moeten voldoen aan alle eisen van het VFR van de vereniging waarbij de eigenaar is aangesloten of aan de nog vast te leggen normen matrix geldend voor het ras, opgesteld door de Raad van Beheer.
- Een nakomeling van een Bijlage G-0 hond met een Bijlage G-1 registratie die ingezet wordt voor fokdoeleinden zal moeten voldoen aan alle eisen van het VFR van de vereniging waarbij de eigenaar is aangesloten of aan de nog vast te leggen normen matrix geldend voor het ras, opgesteld door de Raad van Beheer.

Taakomschrijving en actieplan selectiecommissie m.b.t. aankeuringen

- Aanstellen van een secretariaat met als taak informatieverstrekking aan belanghebbenden, informeren van de selectiecommissieleden over lopende aanvragen, zorgdragen voor een gedegen administratie, onderhouden van de correspondentie met de Raad van Beheer en andere belanghebbenden namens de selectiecommissie, opstellen van een begroting,
- Aanvragen voor aankeuringen onderzoeken en beoordelen,
- Afstamming onderzoeken en beoordelen ten behoeve van vooroudervermelding op de Bijlage stamboom,
- Organiseren van aankeuringen,
- Effect van de aankeuringen monitoren en in overleg met de Raad van Beheer adequate maatregelen treffen indien bijsturing noodzakelijk wordt geacht,
- Besluiten worden met een meerderheid van stemmen bekrachtigd.

Termijn en evaluatie voor aankeuringen

De rasverenigingen zouden voor de mogelijkheid tot aankeuring een voorlopige termijn willen voorstellen van tenminste 10 jaar. Als motivatie geldt dat het enige jaren nodig heeft om het effect van deze aankeuringen op de populatie te kunnen vaststellen. Begrenzing dient op een later tijdstip geconcretiseerd te worden. Het valt aan te bevelen elk jaar een evaluatie plaats te laten vinden gevolgd door een eventuele tussentijdse bijsturing op advies van de selectiecommissie en/of Raad van Beheer indien dit noodzakelijk wordt geacht waarbij een overgangperiode in acht wordt genomen van 6 maanden.

Toelichting: De Raad van Beheer kan op grond van Artikel III.7 lid 1 van het Kynologisch Reglement deze aankeuringen toestaan. Nakomelingen van een hond die middels een aankeuring een Bijlage G-0 registratie heeft gekregen met een Bijlage G-1 registratie kunnen onder voorwaarden als boven omschreven ingezet worden voor fokdoeleinden.

HOOFDSTUK 4 Outcross kruisingen

Gezien het verwantschapsprobleem binnen de Zwitserse Witte Herder populatie en de daaruit voortvloeiende gezondheidsperspectieven zijn er verschillende oplossingen te bedenken waarbij niet alleen aankeuringen het meest voor de hand liggen maar ook het inkruisen van zgn 'outcross' bloedlijnen; kort gezegd het inkruisen van andere rassen dan de Zwitserse Witte Herder.

Een outcross bloedlijn zou volgens onderstaande procedure ingekruist dienen te worden;

Uitvoering

Welke honden komen in aanmerking?

Gezien de eigen identiteit van de drie rasverenigingen hebben zij elk ook een eigen visie met betrekking tot welke rassen zij geschikt achten om in te kruisen en die visie luidt als volgt;

Rasclub voor Zwitserse Witte Herders – RZWH

De situatie bij de Zwitserse Witte Herder dient genuanceerd geschetst te worden, er is namelijk een rashond beschikbaar met hetzelfde DNA: de Duitse Herder met als kers op de taart ook nog een flink aantal in de recessieve kleur wit. Deze populatie is aanzienlijk en biedt voldoende mogelijkheden.

Daarom wil de RZWH zich toeleggen op het inkruisen van de Duitse Herder waarbij de kleur wit de voorkeur heeft, onder de volgende voorwaarden;

- Inkruisen van de Duitse Herder (bij voorkeur) in de kleur wit; Nakomelingen van deze outcross (F1) mogen indien zij wit zijn, zonder dat deze onderworpen zijn aan de inventarisatiekeuring, meteen vrijelijk in het ras teruggebracht worden mits deze voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, daar deze nakomelingen fenotypisch en genotypisch bijna identiek zullen zijn aan de Zwitserse Witte Herder. In deze hoeft men niet bang te zijn dat de F1 en volgende generaties ongewenste raskenmerken veroorzaken bij de Zwitserse Witte Herder, echter met in acht neming van onderstaande dek- en fokbeperking, Nakomelingen van deze outcross (F1) mogen indien zij niet wit zijn, nadat zij met goed gevolg aan een inventarisatiekeuring hebben deelgenomen en voldoen aan de in het VFR en in Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie,
- Inkruisen van de Oud Duitse Herder indien deze tijdens de looptijd van dit Plan van Aanpak een officieel erkende FCI status bereiken; Nakomelingen van deze outcross (F1) mogen indien zij wit zijn, zonder dat deze onderworpen zijn aan de inventarisatiekeuring, meteen vrijelijk in het ras teruggebracht worden mits deze voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, daar deze nakomelingen fenotypisch en genotypisch bijna identiek zullen zijn aan de Zwitserse Witte Herder. In deze hoeft men niet bang te zijn dat de F1 en volgende generaties ongewenste raskenmerken veroorzaken bij de Zwitserse Witte Herder, echter met in acht neming van onderstaande dek- en fokbeperking. Nakomelingen van deze outcross (F1) mogen indien zij niet wit zijn, nadat zij met goed gevolg aan een inventarisatiekeuring hebben deelgenomen en voldoen aan de in het VFR en in Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie,
- Gebruik maken van reuen en teven voor een outcross kruising,
  - Teven welke gebruikt worden voor een outcross kruising dienen reeds eerder een nest gehad te hebben dat via de natuurlijke weg geboren is. Teven dienen

- eveneens goede maternale (moederlijke) eigenschappen getoond te hebben tijdens het grootbrengen van dit nest,
  - Reuen welke gebruikt worden dienen, indien het de eerste dekking betreft, zich op een natuurlijke wijze voort te planten.
  - Een herhaling van een outcross combinatie is slechts toegestaan indien het eerste nest uit minder dan drie pups bestond, of het outcross nest slechts reuen dan wel teven opgeleverd heeft,
  - Van de in te kruisen hond dienen de volgende documenten overlegd te worden:
    - Stamboom van een erkende kennelclub
    - DNA profiel
    - HD-A of B of een vergelijkbare uitslag
    - ED-VRIJ of een vergelijkbare uitslag
    - DNA: Degeneratieve Myelopathie – SOD1/DM uitslag*
    - DNA: Multi Drug Resistance 1 – MDR1 uitslag*
    - ECVO vrij oogresultaat niet ouder dan 1 jaar
    - DNA: Hypofysaire Dwerggroei uitslag*
    - Gebitsverklaring door een keurmeester, dierenarts of vergelijkbare deskundige (compleet gebit of het ontbreken van niet meer dan ten hoogste 2x P1. De M3 wordt buiten beschouwing gelaten).
- * Op basis van de DNA uitslagen van reu en teef mogen uit de te maken combinatie geen lijders voortkomen.
- Minimaal 2 nakomelingen, bij voorkeur een reu en teef, dienen te worden behouden voor de fokkerij,
  - Het toegestane aantal outcross combinaties zal jaarlijks bepaald worden door de selectiecommissie op basis van de gegevens van het voorgaande jaar. Gezorgd wordt dat per jaar 80% van de populatie fokzuiver zal zijn,
  - Dek- en fokbeperking:
    - Een reu voortkomend uit een outcross combinatie met een Duitse Herder mag maximaal 5 geslaagde dekkingen verrichten, gerekend vanaf de eerste geslaagde dekking, in zijn leven,
    - Een teef voortkomend uit een outcross combinatie met een Duitse Herder mag maximaal 2 nesten voortbrengen in haar leven, mits minimaal 10 pups zijn geboren uit deze nesten, bij minder nakomelingen is een derde nest toegestaan.

Zwitserse Witte Herder Vereniging Nederland – ZWHVN

De ZWHVN vindt zich in de mening van de RZWH. Inkruisen is toegestaan onder dezelfde voorwaarden;

- Inkruisen van de Duitse Herder (bij voorkeur) in de kleur wit;
Nakomelingen van deze outcross (F1) mogen indien zij wit zijn, zonder dat deze onderworpen zijn aan de inventarisatiekeuring, meteen vrijelijk in het ras teruggebracht worden mits deze voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, daar deze nakomelingen fenotypisch en genotypisch bijna identiek zullen zijn aan de Zwitserse Witte Herder. In deze hoeft men niet bang te zijn dat de F1 en volgende generaties ongewenste raskenmerken veroorzaken bij de Zwitserse Witte Herder, echter met in acht neming van onderstaande dek- en fokbeperking,
Nakomelingen van deze outcross (F1) mogen indien zij niet wit zijn, nadat zij met goed gevolg aan een inventarisatiekeuring hebben deelgenomen en voldoen aan de in het VFR en in Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie,
- Inkruisen van de Oud Duitse Herder indien deze tijdens de looptijd van dit Plan van Aanpak een officieel erkende FCI status bereiken;
Nakomelingen van deze outcross (F1) mogen indien zij wit zijn, zonder dat deze onderworpen zijn aan de inventarisatiekeuring, meteen vrijelijk in het ras teruggebracht worden mits deze voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde

gezondheids- en welzijnseisen, daar deze nakomelingen fenotypisch en genotypisch bijna identiek zullen zijn aan de Zwitserse Witte Herder. In deze hoeft men niet bang te zijn dat de F1 en volgende generaties ongewenste raskenmerken veroorzaken bij de Zwitserse Witte Herder, echter met in acht neming van onderstaande dek- en fokbeperking.

Nakomelingen van deze outcross (F1) mogen indien zij niet wit zijn, nadat zij met goed gevolg aan een inventarisatiekeuring hebben deelgenomen en voldoen aan de in het VFR en in Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie,

- Gebruik maken van reuen en teven voor een outcross kruising,
  - Teven welke gebruikt worden voor een outcross kruising dienen reeds eerder een nest gehad te hebben dat via de natuurlijke weg geboren is. Teven dienen eveneens goede maternale (moederlijke) eigenschappen getoond te hebben tijdens het grootbrengen van dit nest,
  - Reuen welke gebruikt worden dienen, indien het de eerste dekking betreft, zich op een natuurlijke wijze voort te planten.
- Een herhaling van een outcross combinatie is slechts toegestaan indien het eerste nest uit minder dan drie pups bestond, of het outcross nest slechts reuen dan wel teven opgeleverd heeft,
- Van de in te kruisen hond dienen de volgende documenten overlegd te worden:
  - Stamboom van een erkende kennelclub
  - DNA profiel
  - HD-A of B of een vergelijkbare uitslag
  - ED-VRIJ of een vergelijkbare uitslag
  - DNA: Degeneratieve Myelopathie – SOD1/DM uitslag*
  - DNA: Multi Drug Resistance 1 – MDR1 uitslag*
  - ECVO vrij oogresultaat niet ouder dan 1 jaar
  - DNA: Hypofysaire Dwerggroei uitslag*
  - Gebitsverklaring door een keurmeester, dierenarts of vergelijkbare deskundige (compleet gebit of het ontbreken van niet meer dan ten hoogste 2x P1. De M3 wordt buiten beschouwing gelaten).

* Op basis van de DNA uitslagen van reu en teef mogen uit de te maken combinatie geen lijders voortkomen.

- Minimaal 2 nakomelingen, bij voorkeur een reu en teef, dienen te worden behouden voor de fokkerij,
- Het toegestane aantal outcross combinaties zal jaarlijks bepaald worden door de selectiecommissie op basis van de gegevens van het voorgaande jaar. Gezorgd wordt dat per jaar 80% van de populatie fokzuiver zal zijn,
- Dek- en fokbeperking:
  - Een reu voortkomend uit een outcross combinatie met een Duitse Herder mag maximaal 5 geslaagde dekkingen verrichten, gerekend vanaf de eerste geslaagde dekking, in zijn leven,
  - Een teef voortkomend uit een outcross combinatie met een Duitse Herder mag maximaal 2 nesten voortbrengen in haar leven, mits minimaal 10 pups zijn geboren uit deze nesten, bij minder nakomelingen is een derde nest toegestaan.

Nederlandse Vereniging Berger Blanc Suisse – NVBBS

De NVBBS is van mening dat met het uitsluitend inkruisen van Duitse Herders kleur wit de genenpool onvoldoende vergroot wordt daar de basis van de Zwitserse Witte Herder namelijk al ligt bij het ras Duitse Herder.

Daarnaast is de NVBBS van mening dat het belangrijk is om met een outcross uit de rasgroep en het cluster te gaan, daar veel gezondheidsproblemen rasgroep en cluster gerelateerd zijn.

Inkruisen is toegestaan onder de volgende voorwaarden;

- Inkruisen van de Duitse Herder in de kleur wit* ;
Nakomelingen van deze outcross (F1) mogen, zonder dat deze onderworpen zijn aan de inventarisatiekeuring, meteen vrijelijk in het ras teruggebracht worden mits deze voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, daar deze nakomelingen fenotypisch en genotypisch bijna identiek zullen zijn aan de Zwitserse Witte Herder. In deze hoeft met niet bang te zijn dat de F1 en volgende generaties ongewenste raskenmerken veroorzaken bij de Zwitserse Witte Herder,
* gekleurde Duitse Herders inzetten zal altijd leiden tot een nest waarin zich gekleurde pups bevinden, en beperkt de keuze tot het inzetten van nakomelingen uit deze outcross,
- Inkruisen van de Alaskan Malamute ;
Nakomelingen van deze outcross mogen tot en met de F4 generatie, nadat zij met goed gevolg door de inventarisatiekeuring gekomen zijn en voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie. Hiermee wordt voorkomen dat kruisingsproducten van voornoemde kruising te snel gekruist worden met kruisingsproducten uit dezelfde outcross-combinatie, en dat ongewenste kenmerken en voor de Zwitserse Witte Herder vreemde erfelijke gebreken zich binnen de populatie van Zwitserse Witte Herder gaan manifesteren,
- Inkruisen van de Siberian Husky ;
Nakomelingen van deze outcross mogen tot en met de F4 generatie, nadat zij met goed gevolg door de inventarisatiekeuring gekomen zijn en voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie. Hiermee wordt voorkomen dat kruisingsproducten van voornoemde kruising te snel gekruist worden met kruisingsproducten uit dezelfde outcross-combinatie, en dat ongewenste kenmerken en voor de Zwitserse Witte Herder vreemde erfelijke gebreken zich binnen de populatie van Zwitserse Witte Herder gaan manifesteren,
- Inkruisen van de Samojeed :
Nakomelingen van deze outcross mogen tot en met de F4 generatie, nadat zij met goed gevolg door de inventarisatiekeuring gekomen zijn en voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie. Hiermee wordt voorkomen dat kruisingsproducten van voornoemde kruising te snel gekruist worden met kruisingsproducten uit dezelfde outcross-combinatie, en dat ongewenste kenmerken en voor de Zwitserse Witte Herder vreemde erfelijke gebreken zich binnen de populatie van Zwitserse Witte Herder gaan manifesteren,
- Gebruik maken van reuen en teven voor een outcross kruising ;
  - Teven welke gebruikt worden voor een outcross dienen reeds eerder een nest gehad te hebben dat via de natuurlijke weg geboren is. Teven dienen eveneens goede maternale (moederlijke) eigenschappen getoond te hebben tijdens het grootbrengen van dit nest,
  - Reuen anders dan Duitse Herders welke gebruikt worden voor een outcross dienen reeds nakomelingen voortgebracht te hebben waarvan allen uitslagen van gezondheidsonderzoeken welke voor het betreffende ras gelden overlegd kunnen worden,
- Een herhaling van een outcross combinatie is slechts toegestaan indien het eerste outcross nest uit minder dan drie pups bestond, of het outcross nest slechts reuen dan wel teven opgeleverd heeft,
- Van de in te kruisen hond dienen de volgende documenten overlegd te worden :
  - Stamboom van een erkende kennelclub
  - DNA profiel
  - HD-A of B of een vergelijkbare uitslag
  - ED-VRIJ of ED Grensgeval of een vergelijkbare uitslag
  - DNA: Degeneratieve Myelopathie – SOD1/DM uitslag (indien beschikbaar voor het ras): de in te zetten hond dient genetisch vrij te zijn SOD1/DM,
  - DNA: Multi Drug Resistance 1 – MDR1 uitslag* (indien beschikbaar voor het ras): de in te zetten hond dient genetisch vrij te zijn MDR1,

- DNA: Hypofysaire Dwerggroei DNA uitslag* (indien beschikbaar voor het ras): de in te zetten hond dient genetisch vrij te zijn SOD1/DM,
- Voor een in te kruisen hond van een ander ras dan de Zwitserse Witte Herder geldt tevens dat deze dient te voldoen aan de gestelde gezondheidseisen zoals deze vastgelegd zijn in het VFR van het betreffende ras,
- Minimaal 2 nakomelingen, bij voorkeur een reu en teef, dienen te worden behouden voor de fokkerij,
- Het toegestane aantal outcross combinaties zal jaarlijks bepaald worden door de selectiecommissie op basis van de gegevens van het voorgaande jaar. Gezorgd wordt dat per jaar 80% van de populatie fokzuiver zal zijn,
- Dek/fokbeperking:
  - Een reu voortkomend uit een outcross combinatie met een Duitse Herder kleur wit mag maximaal 5 geslaagde dekkingen verrichten, gerekend vanaf de eerste geslaagde dekking, in zijn gehele leven,
  - Reuen en teven die voortkomen uit een outcross combinatie met een Alaskan Malamute mogen tot en met de F4 generatie, nadat zij met goed gevolg door de inventarisatiekeuring gekomen zijn en voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie,
  - Reuen en teven die voortkomen uit een outcross combinatie met een Siberian Husky mogen tot en met de F4 generatie, nadat zij met goed gevolg door de inventarisatiekeuring gekomen zijn en voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie,
  - Reuen en teven die voortkomen uit een outcross combinatie met een Samojeed mogen tot en met de F4 generatie, nadat zij met goed gevolg door de inventarisatiekeuring gekomen zijn en voldoen aan de in het VFR en dit Plan van Aanpak gestelde gezondheids- en welzijnseisen, uitsluitend ingezet worden op basis van een bindend advies van de selectiecommissie,

Procedure

- Middels een aanvraagformulier kan een onderbouwd verzoek tot een outcross kruising ingediend worden bij de eerder genoemde selectiecommissie,
- De aanvraag dient uiterlijk ca. 2 maanden voor de geplande dekking te zijn ontvangen,
- Uitsluitend na schriftelijke toestemming van de selectiecommissie mag de outcross kruising plaatsvinden,
- De fokker dient een kopie van de toestemming met de dekmelding aan de Raad van Beheer te sturen,
- De Raad van Beheer zal de toestemming van de selectiecommissie overnemen en overgaan tot uitgifte van een NHSB Bijl. G-0 stamboom voor de nakomelingen;
  - Alle bekende voorouders zullen vermeld worden op de stamboom,
- De nakomelingen voortkomend uit een outcross kruising dienen aangeboden te worden voor een inventarisatiekeuring vanaf 12 maanden, deze inventarisatie dient te worden verricht door twee raskeurmeesters en zal worden aangewend voor evaluatie doeleinden,
- De rasverenigingen organiseren gezamenlijk voor leden en niet-leden deze inventarisatiekeuring waarbij de kosten door de aanvragers gedragen worden,
- Per outcross nest worden bij voorkeur 2 nakomelingen toegelaten tot de fokkerij, in uitzonderlijke gevallen kan de selectiecommissie anders beslissen,
- Indien een nakomeling voortkomend uit een outcross kruising wordt ingezet voor fokdoeleinden zal deze moeten voldoen aan alle eisen van het VFR van de vereniging waarbij de eigenaar is aangesloten. Ten behoeve van fokdoeleinden zal een goedkeuringsbrief overlegd dienen te worden die gelijktijdig met de dekaangifte naar de Raad van Beheer gestuurd dient te worden opgesteld door de selectiecommissie. Voor niet-leden van de drie rasverenigingen voor de Zwitserse Witte Herder geldt dat indien een nakomeling voortkomend uit een outcross kruising wordt ingezet voor fokdoeleinden deze zal moeten voldoen aan de nog vast te leggen normen matrix geldend voor het ras, opgesteld door de Raad van Beheer. Ten behoeve van

fokdoeleinden zal een goedkeuringsbrief overlegd dienen te worden die gelijktijdig met de dekaangifte naar de Raad van Beheer gestuurd dient te worden opgesteld door de selectiecommissie,

- Een nakomeling voortkomend uit een outcross kruising met een Duitse Herder mag indien in de kleur wit voor een nieuwe outcross met een Duitse Herder ingezet worden omdat de rassen zowel fenotypisch als genotypisch bijna identiek zijn,
- Een nakomeling voortkomend uit een outcross combinatie met een ander ras dan de Duitse Herder mag uitsluitend voor een nieuwe outcross ingezet worden onder de voorwaarden zoals deze door de NVBBS gesteld zijn in dit Plan van Aanpak.

Taakomschrijving en actieplan selectiecommissie m.b.t. outcross kruisingen

- Aanstellen van een secretariaat met als taak informatieverstrekking aan belanghebbenden, informeren van de selectiecommissieleden over lopende aanvragen, zorgdragen voor een gedegen administratie, onderhouden van de correspondentie met de Raad van Beheer en andere belanghebbenden namens de selectiecommissie,
- Aanvragen voor een outcross combinatie onderzoeken en beoordelen, de selectiecommissie dient het advies van de rasvereniging met respect voor de visie en expertise van de individuele rasvereniging te behandelen,
- Toetsing aan de gestelde eisen van nakomelingen die ingezet worden voor fokdoeleinden en de afgifte van een goedkeuringsbrief,
- Effect van de outcross kruisingen monitoren en in overleg met de Raad van Beheer adequate maatregelen treffen indien bijsturing noodzakelijk wordt geacht,
- Besluiten worden met een meerderheid van stemmen bekrachtigd.

Taakomschrijving en actieplan rasverenigingen m.b.t. outcross kruisingen

- Het aanwijzen van een contactpersoon voor belanghebbende leden en niet-leden,
- Aanvragen beoordelen op fokwaarde en toetsing aan de door de rasvereniging gestelde voorwaarden, voor niet-leden toetsing aan de nog vast te leggen normen matrix geldend voor het ras, opgesteld door de Raad van Beheer,
- Advies uitbrengen aan de selectiecommissie binnen een termijn van 3 weken na ontvangst aanvraag,
- Organiseren van de inventarisatiekeuring, de daaruit voortkomende kosten zijn voor rekening van de aanvrager(s),
- Het overleggen van de inventarisatierapporten aan de selectiecommissie ten behoeve van evaluatie doeleinden.

Termijn en evaluatie

De rasverenigingen zouden voor de mogelijkheid tot outcross kruisingen een voorlopige termijn willen voorstellen van tenminste 10 jaar. Als motivatie geldt dat het enige jaren nodig heeft om het effect van deze outcross kruisingen op de populatie te kunnen vaststellen. Begrenzing dient op een later tijdstip geconcretiseerd te worden. Het valt aan te bevelen elk jaar een evaluatie plaats te laten vinden gevolgd door een eventuele tussentijdse bijsturing op advies van de selectiecommissie en/of Raad van Beheer indien dit noodzakelijk wordt geacht waarbij een overgangperiode in acht wordt genomen van 6 maanden.

Toelichting: De Raad van Beheer kan op grond van Artikel III.7 lid 4 van het Kynologisch Reglement deze outcross kruisingen toestaan. Nakomelingen van een hond die middels een outcross kruising een Bijlage G-0 registratie heeft gekregen met een Bijlage G-1 registratie kunnen onder voorwaarden als boven omschreven ingezet worden voor fokdoeleinden.

Om het inkruisen van de Duitse Herder kleur wit (een niet-erkende kleur) in de Zwitserse Witte Herder populatie tot de mogelijkheden te laten behoren diende het NEK verbod geschrapt te worden uit het Kynologisch Reglement. Helaas heeft de Raad van Beheer haar leden geadviseerd tijdens de aankomende Algemene Leden Vergadering van 20 juni 2015 in te stemmen het NEK verbod opnieuw in te voeren.

Mocht het NEK verbod weer van kracht worden dan zal het inkruisen van Duitse Herders kleur wit een strafbaar feit worden, de nakomelingen komen niet in aanmerking voor een stamboom.

Om dit strafbaar feit te laten vervallen zal voor het gebruik van de Duitse Herder kleur wit een convenant gesloten dienen te worden met de VDH.

Eventuele gesprekken hierover kunnen slechts na de uitkomst van de stemming tijdens de ALV van 20 juni 2015 gevoerd worden en zullen na verwachting enige tijd in beslag nemen voor tot een overeenkomst kan worden gekomen.

ALGEMENE AGENDA

1 april 2015 uiterlijk	: Indienen concept Plan van Aanpak versie 2
16 april 2015 ALV ZWHVN	: Terugkoppeling Plan van Aanpak naar de leden op een ALV
Medio mei 2015	: Indienen aangepast concept Plan van Aanpak versie 3
16 mei 2015 ALV RZWH	: Terugkoppeling Plan van Aanpak naar de leden op een ALV
1 juli 2015 – 1 juli 2025	: Looptijd Plan van Aanpak
juli 2016	: Jaarlijkse evaluatie of eerder indien noodzakelijk

SLOTWOORD

Het is duidelijk dat de Zwitserse Witte Herder zich in zwaar weer bevindt. Binnen het ras is veel beweging en de nodige commotie zowel nationaal als internationaal. De oorsprong daarvan ligt in de

verwantschap van de bloedlijnen die tot erkenning van het ras hebben geleid naast de verhouding Zwitserse Witte Herder versus Duitse Witte Herder en het daaruit voortvloeiende FCI circulaire 77/2003.

Mocht dit Plan van Aanpak doorgang vinden zou dit meer bloedlijnvariatie betekenen voor de Zwitserse Witte Herder populatie in Nederland waarna mogelijkheden voorhanden zijn om de voorziene gezondheidsproblemen af te wenden. De rasverenigingen zijn zich terdege bewust dat er een belangrijke taak voor ze is weggelegd op gebied van informatieverstrekking naar de leden over de mogelijkheden die dit Plan van Aanpak biedt en het aanmoedigen van fokkers om ook daadwerkelijk en op een verantwoorde manier gebruik te maken van de mogelijkheden binnen de afgesproken termijn.

Tevens is de noodzaak aanwezig om op internationaal vlak samen te werken met andere rasverenigingen, in overleg te treden met de Zwitserse rasvereniging en de FCI. De eerste acties daartoe zijn inmiddels ondernomen. Uit de ontvangen reacties van buitenlandse rasverenigingen blijkt eens te meer dat de Nederlandse situatie niet op zich staat en veel landen met dezelfde problematiek te kampen hebben. Een internationaal samenwerkingsverband zal onontbeerlijk zijn en synchroon naast dit Plan van Aanpak tot uitvoer worden gebracht.

De drie Nederlandse rasverenigingen zullen gezamenlijk alles in het werk stellen om bij de uitvoering van het Plan van Aanpak een zo groot mogelijk rendement te genereren voor de populatie om de toekomst van het mooie Zwitserse Witte Herder ras veilig te stellen: een gezonde toekomst!